

**Költségvetési tagozat szakmai rendezvénye
Balatonföldvár 2010. július 2.**

TÁJÉKOZTATÓ A MINŐSÉG-ELLENŐRZÉS AKTUÁLIS KÉRDÉSEIRŐL

**Előadó: Szabó Zsuzsanna
a Minőségellenőrzési Bizottság elnöke**

Szabályozási keret EU- ban és megvalósulása Magyarországon

Szabályozási keret

- Az Európai Parlament és a Tanács 2006/43/EK **irányelve** az éves és összevont (konszolidált) éves beszámolók jog szerinti könyvvizsgálatáról
- Az Európai Parlament és a Tanács 2008/362/EK **ajánlása** a közérdeklődésnek kitett cégek könyvvizsgálatát végző könyvvizsgálók és könyvvizsgáló cégek külső minőségellenőrzése

Szabályozási keret

- 2007. évi LXXV. törvény – a Magyar Könyvvizsgálói Kamaráról, a könyvvizsgálói tevékenységről, valamint a könyvvizsgálói közfelügyeletről

2006/43/EK és az irányelvnek való megfelelés (32. cikk)

2006/43/EK irányelv

32. Cikk - A közfelügyelet alapelvei:

- (2) Valamennyi jog szerinti könyvvizsgáló és könyvvizsgáló cég Közfelügyelet alá tartozik
- (4) A közfelügyeleti rendszernek kell a **végső felelősséggel** bírnia az alábbiak felügyelete tekintetében:
 - c)minőségbiztosítás

2006/43/EK irányelv - MKVK törvény (2007. LXXV tv.)

- 32. cikk(2) Valamennyi jog szerinti könyvvizsgáló és könyvvizsgáló cég közfelügyelet alá tartozik.
- 184. § (1) A könyvvizsgálói közfelügyeleti rendszert a Kamara ÉS a KKB a kamarai tag könyvvizsgálókra és a könyvvizsgáló cégekre kiterjedően működteti.

2006/43/EK irányelv - MKVK törvény (2007. LXXV tv.)

- 32. cikk (4) A közfelügyeleti rendszernek kell a **végső felelősséggel** bírnia az alábbiak felügyelete tekintetében:
 - c)minőségbiztosítás
- 189. § (1)A KKB **vizsgálja és értékeli** könyvvizsgálói közfelügyeleti rendszer részelemeit
-minőségbiztosítási rendszer működését

2006/43/EK és az irányelvnek való megfelelés (29. cikk)

2006/43/EK irányelv - MKVK törvény (2007. LXXV tv.)

- Minőségbiztosítás XI. fejezet 149-172. § paragrafus
- 149. § A jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenység megfelelő ellátásának biztosítása céljából a kamara a kamarai tag könyvvizsgálók, a könyvvizsgáló cégek könyvvizsgálói tevékenységét minőségbiztosítási rendszer keretében folyamatosan ellenőrzi.

2006/43/EK irányelv - MKVK törvény (2007. LXXV tv.)

29. Cikk - Minőségbiztosítási rendszerek:

(1) Valamennyi jog szerinti könyvvizsgáló és könyvvizsgáló cég olyan minőségbiztosítási rendszer alá tartozik, amely megfelel legalább az alábbi feltételeknek:

2006/43/EK irányelv - MKVK törvény (2007. LXXV tv.)

29. Cikk - Minőségbiztosítási rendszerek:

(a) Független az ellenőrzött jog szerinti könyvvizsgálóktól, könyvvizsgáló cégektől és a Közfelügyelet alá tartozik

149. § a kamara a könyvvizsgálók és a könyvvizsgáló cégek könyvvizsgálói tevékenységét minőségbiztosítási rendszer keretében folyamatosan ellenőrzi.

150. §(1) A kamara minőségellenőrzési bizottsága a kamara szervezetén belül **testületi szervként** működik.

167. § Függetlenségi szabályok, de a minőségellenőr tekintetében.

2006/43/EK irányelv - MKVK törvény (2007. LXXV tv.)

29. Cikk - Minőségbiztosítási rendszerek:

(b) A minőségbiztosítási rendszer független finanszírozása biztosított

150. § (2) Kamara pénzügyi tervében elkülönített Minőségellenőrzési Alap (MBA)

2006/43/EK irányelv - MKVK törvény (2007. LXXV tv.)

29. Cikk - Minősegbiztosítási rendszerek:

- (c) Megfelelő erőforrásokkal rendelkezik
- (d) A minőségellenőrzést végzők megfelelő szakmai képzettséggel és a jog szerinti könyvvizsgálat, valamint a pénzügyi beszámolás területén releváns tapasztalattal rendelkeznek.

MKVK minőségellenőrei megfelelnek a fenti kritériumoknak.(SZMSZ)

2006/43/EK irányelv - MKVK törvény (2007. LXXV tv.)

29. Cikk – Minőségbiztosítási rendszerek (folyt.):

(e) Az ellenőrök objektív eljárás során kerülnek kiválasztásra, hogy ne legyen összeférhetetlenség

167. § Összeférhetetlenségi szabályok

Minőségell. Bizottság SZMSZ. B./ fejezet

Titoktartás

Függetlenség

Összeférhetetlenség

Szakmai magatartás

2006/43/EK irányelv - MKVK törvény (2007. LXXV tv.)

29. Cikk – Minőségbiztosítási rendszerek (folyt.):

(f) Hatáskörük kiterjed az érvényes könyvvizsgálati standardok, a függetlenségi követelmények, a felhasznált erőforrások mennyiségének és minőségének, a könyvvizsgálói díjak és a könyvvizsgáló cég belső minőség-ellenőrzési rendszerének értékelésére

2006/43/EK irányelv - MKVK törvény (2007. LXXV tv.)

152. § (1) Minőségellenőrzési Bizottság feladatai és hatásköre:

- Ellenőrzi és értékeli a magyar nemzeti könyvvizsgálati standardok érvényesülését; a függetlenséggel kapcsolatos szabályok betartását; a könyvvizsgálói tevékenység díját; a felhasznált erőforrások mennyiségét és minőségét.
- Lefolytatja a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzésének és megakadályozásának ellenőrzését szolgáló vizsgálatot.

2006/43/EK irányelv - MKVK törvény (2007. LXXV tv.)

29. Cikk – Minőségbiztosítási rendszerek (folyt.):

(g) Jelentés készül az ellenőrzés végén

170. § A minőségellenőrzésről a minőségellenőr zárójelentést készít.

2006/43/EK irányelv - MKVK törvény (2007. LXXV tv.)

29. Cikk – Minőségbiztosítási rendszerek (folyt.):

(h) Minőségbiztosítási ellenőrzés legalább 6 évente

165. § (1) Minőségellenőrzés 6 évente legalább egyszer.

43. Cikk – Minőségbiztosítás

Közérdeklődésnek kitett cégek könyvvizsgálóinál 3 évente

165. § (2) Közérdeklődésnek kitett cégek könyvvizsgálóinál 3
évente

2006/43/EK irányelv - MKVK törvény (2007. LXXV tv.)

29. Cikk – Minőségbiztosítási rendszerek (folyt.):

i.) minőségbiztosítási rendszer átfogó eredményét évente közzéteszi

173. § A bizottság éves jelentést készít, amit a kamara honlapján és lapjában nyilvánosságra hoz.

2006/43/EK irányelv - MKVK törvény (2007. LXXV tv.)

29. Cikk – Minőségbiztosítási rendszerek (folyt.):

j.) Az ajánlásokat a könyvvizsgálóknak követik (Nem követés esetén kötelező fegyelmi intézkedés.)

171. § A jogerős határozatba foglaltakat az ellenőrzés alá vont könyvvizsgálónak teljesítenie kell.

172.§ Nem követés esetén fegyelmi eljárás kezdeményezhető.

2006/43/EK irányelv - megfelelés

Minőségellenőrzési rendszer **együttes** működtetése
Végső felelősség pontos tartalma

Minőségellenőrzést jelenleg a
Kamara Minőségellenőrzési Bizottsága végzi

Az Európai Parlament és a Tanács 2008/362/EK ajánlása

2008/362/EK Ajánlás

- Hatálya CSAK a közérdeklődésnek kitett cégek könyvvizsgálatát végzőkre terjed ki.
- (A közérdeklődésnek kitett cégek köre az EU-ban nem csak a tőzsdei cégeket fedi le.)

FEE értelmezése

A minőségellenőrzés lehetséges megvalósulása a **közérdeklődésnek kitett** cégek könyvvizsgálóinál:

- A közfelügyelet látja el, vagy
- A közfelügyelet egy arra alkalmas szervezettel együtt látja, (Kamara) vagy
- Delegálja egy másik alkalmas szervezetnek, amely a beszámolni tartozik a közfelügyeletnek minimum a vizsgálat módszertana, a jelentés és a kiválasztás tekintetében, vagy

FEE értelmezése

A minőségellenőrzés lehetséges megvalósulása a **közérdeklődésnek kitett** cégek könyvvizsgá -
lóinál (folyt.):

- A helyszíni vizsgálatot a szakértők (könyvvizsgálók) folytatják le, felváltva 6 évente az inspektorokkal. A helyszíni vizsgálatot végzőknek beszámolási kötelezettségük van a közfelügyelet felé.

Minőségellenőrzési Bizottság feladatai

- I. Szakmai feladatok
- II. Éves minőségellenőrzési terv összeállítása, ellenőrzés koordinálása, alkalmazott szankciók
- III. Éves ellenőrzési terv pénzügyi teljesítése
MBA (Bevételek- Kiadások)
- PMT. Ellenőrzések eredményei, hiányosságok
- Tapasztalatok összegzése (megyei szervezetek) és beépítése a rendszerbe, valamint oktatása
- Kapcsolattartás Közfelügyelet –Kamarai Szervezet

I. 2009. évi szakmai feladatok teljesítése a bizottság éves munkaterve alapján

1. Módszertani Kézikönyv fejlesztése

- **Ket. eljárás tv-i előírásainak betartása érdekében: Az Eljárási szabályzat teljes átdolgozása (mellékletek, segédletek, iratminták, valamint (határozatok, értesítő- és megbízólevelek, zárójelentések, nyilatkozatok, jegyzőkönyvek)**
- **Új feladat: Belső minőségellenőrzési rendszer kidolgozása (MER kérdőívek, önértékelő és helyszíni, segédlet az alkalmazásról)**
- **Ebben az évben alkalmaztuk először a speciális költségvetési és a konszolidációs kérdőíveket**
- **Meglévő kérdőívek aktualizálása (pénzmosás, befektetési alap és a hozzá tartozó Segédlet)**

I. 2009. évi szakmai feladatok teljesítése a bizottság éves munkaterve alapján

2. Informatikai rendszerek fejlesztése

a) Az Integrált Informatikai Rendszer (IIR) minőség-ellenőrzési modul fejlesztése

- **Elektronikusan beérkezett részletes adatlapok feldolgozása - kiválasztás kötelező sorrendje**
- **Új ellenőrzés: MER beépítése**
- **Iratok automatikus előállítás**

b) Minőségellenőrzést támogató szoftver fejlesztése

- **Zárójelentések**
- **Nyilatkozatok**
- **Új és módosult kérdőívek, MER beépítése.**

I. 2009. évi szakmai feladatok teljesítése a bizottság éves munkaterve alapján

3. Továbbképzések

- Éves kötelező képzés – könyvvizsgálók részére; *Minőség-ellenőrzés 2009. évi változásai* című oktatási anyag kidolgozása, és oktatása
- A minőségellenőrök kötelező szakmai továbbképzésének megszervezése, oktatási anyagok elkészítése
- 2008. évben „Nem felelt meg” minősítést elérő könyvvizsgálók oktatási anyagának elkészítése, oktatás megszervezése (előző évben Oktatási bizottság)

I. 2009. évi szakmai feladatok teljesítése a bizottság éves munkaterve alapján

4. Közigazgatási hatósági eljárás tapasztalatai

- **1 145 db határozat meghozatala (zárójelentés és ellenőrzött észrevétele alapján)**
- **Cca. 5 200 db irat (tájékoztató-, értesítő- és megbízólevél, végzés, zárójelentés és melléklete, határozat) kezelése, iktatása-**
- **Komoly erőfeszítést jelentett – bizottság, ellenőrök, munkatársak számára**
- **Megjegyzés: az EU-s tagországokban nem kezelik hatósági eljárásként**

II. 2009. évi minőségellenőrzési terv végrehajtása terv-tényszámok alakulása

<i>1. táblázat</i>	
Eredmény megnevezése	Ellenőrzöttek száma (fő)
Terv szerint kiválasztott	439
Ebből: Tervből törölt	39
Lefolytatott terv szerinti minőségellenőrzés	396
Rendkívüli minőségellenőrzés	4
Ebből: Fegyelmi bizottság kezdeményezésére	3
Kamarai tag könyvvizsgáló kérésére	1
Lefolytatott tervszerinti és rendkívüli ellenőrzés összesen	340
Kapacitás-elszámolás	
Az ellenőrzésekre fordított idő összesen	4 898 óra
Egy minőségellenőrzésre jutó átlagos munkaidő	11 óra

II. 2009. évi minőségellenőrzési terv végrehajtása eredmények

<i>2. táblázat</i>						
Eredmény megnevezése	Egyedi megbízások ellenőrzése (fő)	Egyedi megbízások ellenőrzése (%)	MER vizsgálat (db)	MER vizsgálat (%)	PMT ell. (db)	PMT ellenőrzés (%)
Megfelelt	280	70,71	340	91,89	268	70,71
Megfelelt, megjegyzéssel	89	22,47	21	5,68	—	—
Nem felelt meg	27	6,82	9	2,43	111	29,29
Összesen	396	100,00	370	100,00	379	100,00

II. 2009. évi minőségellenőrzési terv végrehajtása alkalmazott intézkedések – egyedi és MER

<i>3. táblázat</i>		
Intézkedés megnevezése	Egyedi megbízások ellenőrzése (db)	MER ellenőrzése (db)
Kötelezés továbbképzésen való részvételre	60	0
Figyelmeztetés az előírásoknak nem megfelelő gyakorlat megszüntetésére	60	24
Fegyelmi eljárás kezdeményezése	7	1
Összesen	127	25

MER ellenőrzések 2009. évi szakmai tapasztalatai

- A MER ellenőrzése nem nélkülözhető, ezért a hiányosságok megszüntetésére több csatornán kell intézkedéseket hozni:
 - Bővíteni kell a könyvvizsgálók MER-rel kapcsolatos ismereteit, tudatosítani kell a MER lényegét, szükségességét, a saját szabályzat jelentőségét és tartalmi követelményeit.
 - Segíteni kell a mintaszabályzat alkalmazását, ismertetni kell a szükséges kiegészítéseket, meg kell értetni a szabályzat és a gyakorlat kapcsolatát.

MER ellenőrzések 2009. évi szakmai tapasztalatai

- Nagy figyelmet kell fordítani a minőségellenőrök felkészítésére. Meg kell fogalmazni a súlyos hibákat, melyeket minden ellenőrzés során fel kell tárni.
- Általában hiányos a kockázatok mérlegelési módjának meghatározása. A könyvvizsgálók sok esetben változtatás nélkül vették át a mintaszabályzat szövegét. Nem határozták meg, hogy esetükben mi minősül magasabb kockázatnak, mikor szükséges mérlegelni a külső szakértő igénybevételét, valamint a belső minőségellenőr felkérését, illetve mely esetek, azok, amikor további mérlegelés nélkül szükségesek ezek az eljárások. Nem volt jellemző az sem, hogy a könyvvizsgáló valamilyen megbízás elvállalását kizárta volna.
- Ellenőrizni szükséges a minőségellenőrök következetes eljárásait, a szempontok egységes alkalmazását és a szabályzatra, valamint a gyakorlatra tett ajánlásokat.

A 2009. évi PMT ellenőrzések során feltárt hiányosságok

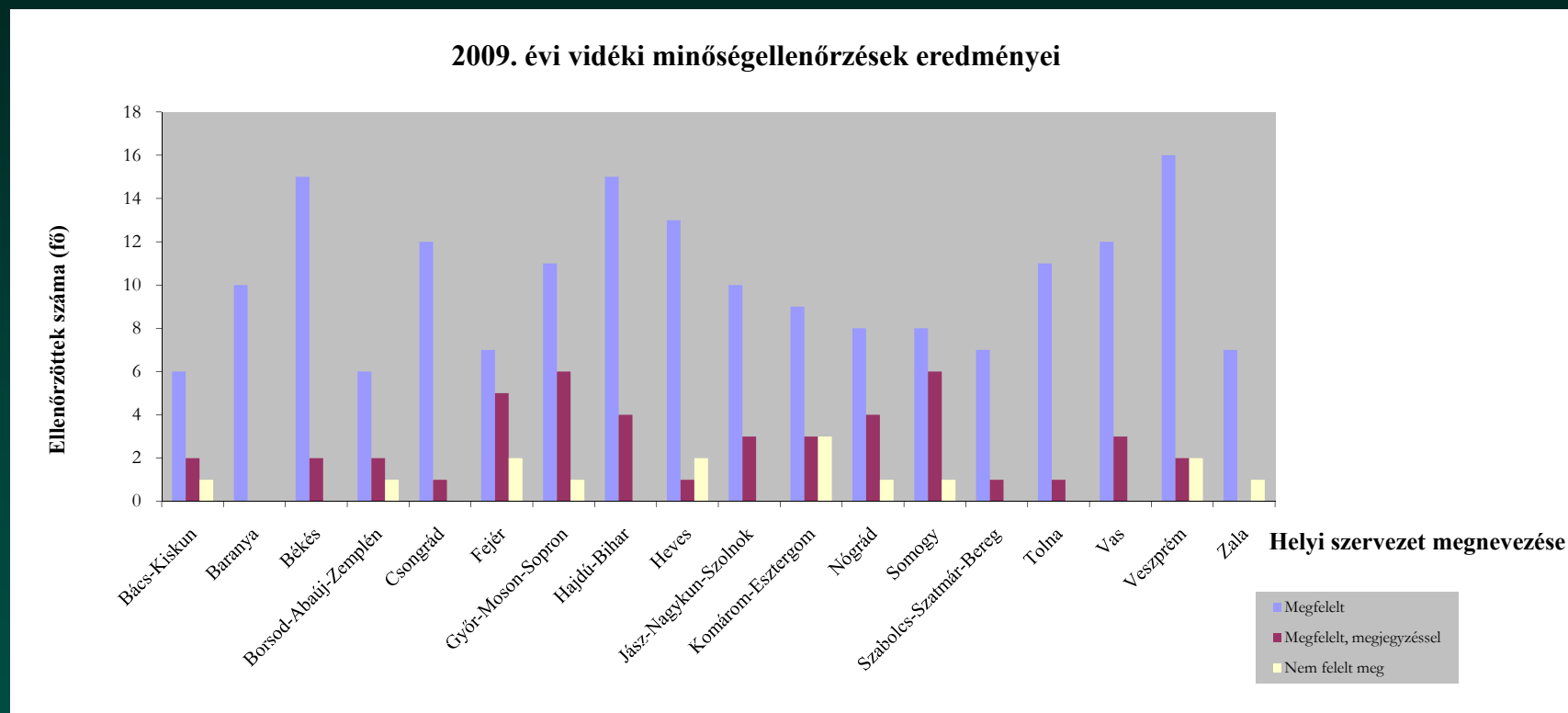
- Az ellenőrzöttek jellemzően a kamara által közzétett mintaszabályzatot fogadták el.
- Elmaradt a felelős személy kijelölése és bejelentése a VPOP felé (*Vám- és Pénzügyőrség Központi Bűnüldözési Parancsnoksága, Pénzügyi Információs Osztály*) és/vagy hiányzott ennek dokumentálása.
- Biztosítani kell a könyvvizsgálói tevékenység ellátásában résztvevő alkalmazottak a jogszabályi rendelkezéseket megismerjék. A képzést dokumentálni kell.

A 2009. évi PMT ellenőrzések során feltárt hiányosságok

- A tapasztalatok alapján – az ellenőrzöttek körében – nem minden esetben történt meg az ügyfelek azonosítása és/vagy ez nem dokumentált.
- Számos esetben nem készül nyilvántartás az ügyfelek azonosításáról.
- Nem dokumentált a csalás, és hiba előfordulás miatti lényeges állítások felmerülésének ellenőrzése. (240.250)
- A bizottság javasolta az Oktatási Bizottságnak, hogy a „pénzmosás és csalás” témakörét vegye fel a 2010. évi oktatási tematikájába és kerüljön kidolgozásra egy esettanulmány a könnyebb átláthatóság érdekében.

II. 2009. évi minőségellenőrzési terv végrehajtása

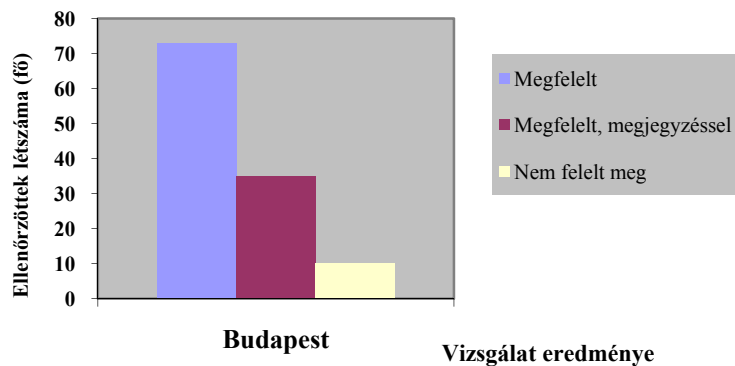
2009. évi minőségellenőrzések eredményeinek megyei összesítése

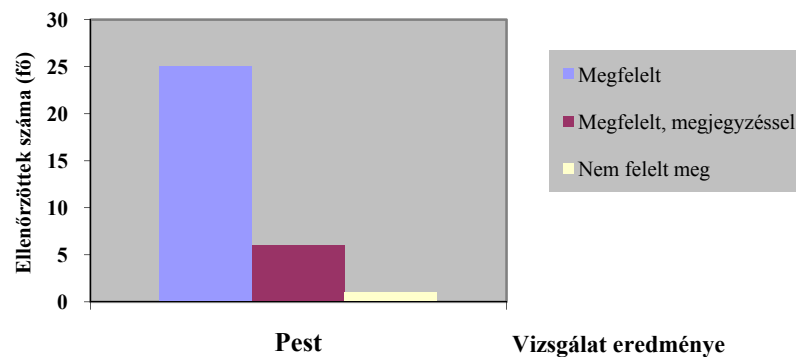
II. 2009. évi minőségellenőrzési terv végrehajtása

2009. évi minőségellenőrzések eredményeinek megyei összesítése

2009. évi budapesti minőségellenőrzések eredményei

2009. évi pest megyei minőségellenőrzések eredményei

III. A 2009. évi ellenőrzési terv pénzügyi teljesítése

<i>5. táblázat</i>	
BEVÉTELEK	TÉNY (E Ft-ban)
A tag-, és hozzájárulási díjbevételekből elkülönített összeg	54 316
PM támogatás <i>(minőségellenőrzés)</i>	24 544
A soron kívül kért ellenőrzésekért fizetett díjak és költségtérítések és fellebbezések	239
Nem felelt meg minősítést kaptak oktatása	756
A minőségellenőrök kötelező továbbképzése	102
ÖSSZESEN	79 957

III. A 2009. évi ellenőrzési terv pénzügyi teljesítése

<i>6. táblázat</i>	
KIADÁSOK	TÉNY (E Ft-ban)
A bizottság működésének anyagi, dologi kiadásai	1 336
A bizottság tagjainak tiszteletdíja és költségtérítései	7 415
A minőségellenőrök díjazása a lefolytatott minőségellenőrzések alapján	54 476
A minőségellenőrzésekhez kapcsolódó költségtérítés	3 474
A minőségellenőrök kötelező továbbképzésének költségei	3 355
Nem megfelelt minősítést kaptak oktatásának költségei	605
A bizottság által felkért szakértők díjazása, kérdőívek kidolgozása	2 053
Minőségbiztosítási rendszer fejlesztés	7 242
ÖSSZESEN	79 957

IV. Összefoglalás

- Összegezve elmondható, hogy a Magyar Nemzeti Standardokban való jártasság **bizonyíthatóan javult** a könyvvizsgálók körében, annak ellenére, hogy előfordulnak még hiányosságok.
- A bizottság továbbra is fontos feladatának tekinti, hogy **a minőségellenőrök gyakorlati tanácsokkal segítsék a könyvvizsgálókat** az elvégzendő szakmai feladatok, a nemzeti standardok egységes értelmezésében és előírásainak betartásában.

IV. Összefoglalás

- A Minőségellenőrzési bizottság minden fórumon felhívja a figyelmet, hogy a megfelelő dokumentáltság nem a minőségellenőrzés tekintetében nagyon fontos, hanem azért, mert a megfelelő „dokumentáltság” az alapja a helyes könyvvizsgálói záradék, jelentés kibocsátásának.
- A könyvvizsgálat minőségének biztosítása a szakma elemi érdeke kell, hogy legyen, felemelve annak presztízsét és társadalmi megítélését.

Zárszó

- „Az ellenőrzést úgy kell végezni, hogy a lezáráskor az mindkét fél számára megnyugvással záruljon”

**EREDMÉNYES
EGYÜTTMŰKÖDÉST KÍVÁNOK!**

KÖSZÖNÖM A FIGYELMET!